

Undgå foderspild

Minimer smuld i pelleteret foder

OPKLAR HVOR SMULDET OPSTÅR

Smuld kan give stort fysisk foderspild, da grisene ofte vil sortere i foderet. Grisene vil helst æde pillerne, og smuldet ender ofte på gulvet eller i spalterne. Har du problemer med smuld på bedriften, er det en god idé at finde ud af, hvor det opstår. Er smuldet der ved levering pga. belastning fra fabrik og tankbil? Opstår det ved indblæsning og udtagelse fra fodersiloen? Opstår det længere ude i foderstregen? Har foderet været udsat for belastning under transport til foderautomaten eller i automaten?

MÅL PILLEKVALITETEN

For at afklare omfanget af smuldet på bedriften, er det en god idé at teste pillekvaliteten (billede 1). En lav pillestyrke får pillen til nemt at knække og dermed give smuld. En meget kompakt foderpille med meget høj pillestyrke vil til gengæld kunne give sundhedsproblemer hos grisene, fordi foderpartiklerne i pillerne er små. En tommelfingerregel er, at en pillestyrke på 4-6 kg er passende. Mål kun pillestyrke på kolde piller. Varme piller giver lav pillestyrke.

En smuldtester kan også give en vurdering af pillekvaliteten (billede 2). Brug smuldtester på foderet, inden det kommer på bedriften (læsseprøven) for at finde ud af, om smuldet er opstået inden (aftal f.eks., at der maks. accepteres 5 procent smuld ved levering med dit foderstoffirma). Smuldtesteren kan også bidrage ved vurdering af påvirkningen af foderet i foderstregen til foderautomaterne i de enkelte stier.

Billede 1: Med en pillestyrkemåler kan du undersøge pillens holdbarhed.

Billede 2: Brug smuldtesteren til at vurdere smuld ved levering og i foderautomaterne i de enkelte stier.

MINIMER NIVEAUET AF SMULD

- Tjek op på pillekvaliteten, inden foderet kommer i siloen – stil krav til din foderleverandør.
- Sørg for så kort foderstreng som muligt.
- Sørg for så få hjørner som muligt på foderstrengen og udskift dem jævnligt.
- Lav mindre hældning på foderstrengen og overvej større diameter på foderstrengen.

Ved højt niveau af smuld er det ekstra vigtigt med fokus på jævnlig justering af foderautomaterne, så grisene ikke får mulighed for at sortere smuldet fra.

SMULD KOSTER – CASE FRA BEDRIFT MED SLAGTEGRISE

En bedrift havde udfordringer med højt niveau af smuld. Pillerne kunne ikke klare belastningen igennem fodersystemet i stalden, hvor der fremkom store forskelle i smuld-niveauet mellem stierne.

Dagligt blev der smidt 8,4 kg smuld ud fra bare én sti. Med de daværende foderpriser for landmandens økologiske foder (3,05 kr/kg) svarede det til, at der årligt blev smidt foder ud for ca. 10.000 kr. fra stien.

To nye automater, som nemmere kunne justeres, blev sat op i stien i stedet for de gamle. De to automater havde tjent sig hjem i løbet af 3½ måned.

Højt smuldniveau giver stort spild og kan koste mange penge.

Har du en foderautomat med vand, så placer grovfoder og halm så langt væk fra den som muligt. Ved kort afstand vil grovfoder og halm ofte ende i vandet

Kontakt

Rikke Thomsen
Specialkonsulent
rith@icoel.dk
Tlf. +4526869134

Udarbejdet i samarbejde med:

